

Pressiteade

Luxembourg, 29. november 2022

Euroopa statistika peaks paremini vastama kasutajate vajadustele

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud uue aruande kohaselt on Euroopa Komisjoni avaldatav Euroopa statistika poliitikakujundajate, ettevõtjate ja üldsuse jaoks üldiselt piisava kvaliteediga ja kasutuskõlblik. Ehkki audiitorid hindavad Euroopa Komisjoni töö rahuldavaks, hoiatavad nad ka mitmete puuduste eest. Euroopa statistika peaks olema oma kasutajate jaoks hõlpsamini kasutatav ja nende vajaduste järgi kohandatud. Euroopa statistika tuleviku ja prioriteetide osas tuleks nõuetekohaselt konsulteerida sidusrühmadega, nagu akadeemilised ringkonnad ja teadusringkonnad. Mitmes olulises statistikavaldkonnas, nagu töajandus, ettevõtlus ja tervishoid, on andmed lünklikud.

Ametlik statistika on hädavajalik nii poliitikute ja ärijuhtide tõendusmaterjalide otsuste tegemiseks kui ka teadlaste, ajakirjanike ja avalikkuse tööks. ELis kasutatakse statistikat rahaliste vahendite kogumiseks ja eraldamiseks ning poliitika kujundamiseks ja hindamiseks kõigis valdkondades, sealhulgas tööhõive, keskkond ja majandus. Aastatel 2013–2020 kulutati Euroopa statistika koostamiseks ELi eelarvest peaaegu pool miljardit eurot maksumaksjate raha. Audiitorid kontrollisid, kas Euroopa Komisjon on võtnud meetmeid kvaliteedi tagamiseks, ning uurisid põhjalikult töajandust, ettevõtlust ja tervishoiu valdkondi.

„Statistika koostamine ei ole eesmärk omaette,“ ütles auditit juhtinud kontrollikoja liige Ildikó Gáll-Pelcz. „Tegu on avaliku hüvega ja see tuleb koostada eelkõige kasutajaid silmas pidades. Väärinfo ja järjestikuste kriiside ajastul on äärmiselt oluline, et Euroopa ametlik statistika oleks kvaliteetne, vastaks kasutajate vajadustele ja põhineks ka uuenduslikel koostamisviisidel.“

Euroopa Komisjoniga otseselt seotud ELi statistikaamet Eurostat konsulteerib kasutajatega, et teha kindlaks, milliseid vajadusi ta peaks tulevikus oma töös käsitlema. Audiitorid leidsid aga, et peamine statistika kasutajaid esindav organ – Euroopa statistika nõuandekomitee – ei suutnud kõiki kasutajaid tasakaalustatult ja tõhusalt esindada ning peaks parema esinduslikkuse tagamiseks töötama kaasavamalt. Praegu ei ole üldse kaasatud ei kodanikuühiskonda, haavatavaid ja tõrjutud rühmi esindavaid valitsusväliseid organisatsioone ega rahvusvahelisi organisatsioone.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisisu. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Audiitorid leidsid ka lünki tervisestatistikas, kuna see on vabatahtlik ja osa liikmesriike ei esita Eurostatile kõiki kokkulepitud andmeid. Näiteks ettevõtluse valdkonnas on Eurostatil mõnes liikmesriigis raskusi nõutavate andmete saamisega. Seetõttu kasutab ta valesti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlust. Audiitorid osutavad ka sellele, et mõnes valdkonnas puuduvad Eurostatil kontrollivolitused. Eurostatil ei ole õigust kontrollida näiteks liikmesriikide andmeid tööjõu ja elanikkonna kohta, ning seetõttu ei saa ta kontrollida nende usaldusväärset. See statistika on aluseks mitmesugustele ELi toetustele, sealhulgas pandeemiast taastamise rahastamisele. Kirjeldatud puudusega võib kaasneda oht, et ELi vahendite eraldamine selliste andmete põhjal on ebatäpne.

Eelkõige tervishoiu- ja ettevõtlusstatistika puhul on probleemiks ka ajakohasus. Vähe sellest, et liikmesriigid võivad esitada Eurostatile mõningaid andmeid alles kaks aastat hiljem (mis juba vähendab neist saadavat kasu) – kohati esitasid mõned liikmesriigid andmeid tähtajast oluliselt hiljem, ainult osaliselt või üldse mitte. Euroopa statistikasüsteem ei ole ka piisavalt paindlik, et uute vajaduste tekkimisel kiiresti uusi andmekogumeid koguda. See ilmnes seoses COVID-19-ga, kui oli vaja leida alternatiivseid viise suremuse arvutamiseks.

Audiitorid leidsid, et ELi statistika rahastamine ei ole otstarbekohane ega tähtsusta piisavalt uuenduslikke projekte. Nad juhivad ka tähelepanu Eurostati poliitikale anda teatavatele kasutajarühmadele juurdepääs statistikale juba enne andmete ametlikku avaldamist. Sellega kaasneb oht, et varajase juurdepääsu saajad võivad saada majanduslikku kasu. Avaldamiseelne juurdepääs võib tuua kaasa võimaluse saada majanduslikku kasu ning see võib turgu tõsiselt moonutada. Euroopa Komisjon peaks seetõttu oma avaldamiseelse juurdepääsu andmise tava uuesti läbi vaatama.

Selgitav taustteave

Eriaruanne 26/2022: „Euroopa statistika: kvaliteeti saab parandada“ on kättesaadav [Euroopa Kontrollikoja](#) veebisaidil. Kontrollikoda avaldas juba 2012. aastal ühe [Eurostati käsitleva aruande](#) ning avaldab peagi aruande kogurahvatulu arvutamise kohta.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer – e-post: damijan.fiser@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti, claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 621 552 502